

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în tă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl., pe șase luni

6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franco, pe șase

luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminică 8 franco.

Se primumără la toate oficiile

poștale din țară și din afară

și la d.d. colectori.

Abonamentul pentru Brașov

administrațiunea, piața mare,

Târgul Inului Nr. 30 etajiu

I.: pe un an 10 fl., pe șase

luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

Cu dusul în casă: Pe un an

12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni

3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.

sên 15 bani. Atât abonamen-

tele cât și inserțiunile sunt

a se plăti înainte.

Nr. 80.

Brașov, Mercuri, 12 (24) Aprilie

1895.

Espositura ces. și reg. în Pesta.

Brașov, 11 Aprilie v. 1895.

Ni-se anunță din Pesta, că opo-
ziția maghiară din dietă pregătește
un atac combinat contra guvernului
în cestiunea privitoare la înființarea
unui maresalat de curte unguresc, care
a fost ventilată de foile din Viena
și din Pesta.

S'a bucinat ca o nouă isbândă,
câștigată de actualul guvern, viitoarea
numire a contelui Ludovic Appony
ca maresal de curte unguresc, ce s'a
pus în perspectivă. Impresiunea, ce
a făcut-o însă această scire mai ales
în cercurile maghiare opoziționale,
a fost foarte deprimătoare, pentru-că
se asigură, că viitorul maresal un-
guresc va fi supus oficiului maresa-
lului superior al curții din Viena.

Firește, că cei ce se gândesc la
o curte maghiară deosebită, au tre-
buit să fiă neplăcut atinși de această
scire. Acum vine un diar din Viena
să clarifice cestiunea, care, ăice, nu
este bine înțelesă. „Neue fr. Presse“
spune, că încă atunci, când s'a re-
cunscut dualismul și față cu curtea,
în urma stăruințelor fostului mi-
nistru-președinte Weckerle, s'a avut
în vedere și înființarea unui maresa-
lat de curte ungar, a căruia chiă-
mare să fiă, de-a forma un punct
central de intrunire pentru aristo-
crația maghiară. Despre înfiin-
țarea unui maresalat unguresc însă,
care ar avé să reprezente în mod
juridic curtea, nu a fost nicî-odată
vorbă.

El clar, prin urmare, după această
explicare, că viitorul maresal un-
guresc al curții nu pôte fi independ-
ent, ci trebuie să intre în organi-
zația întregii curți, care este co-
mună ambelor state dualiste.

Punându-se cestiunea pe basa
acesta, nu pôte surprinde, că cei
din stânga extremă, mai ales, fac
sgomot, că acum se va înființa în
Pesta o filială a maresalatului de

curte superior ces. și reg. (k. u. k.
Oberst-hofmeisteramts-Filiale), că
această filială va fi introdusă în al-
manachul monarhiei comune și că
printr'asta s'ar submina suverani-
tatea de stat ungară mai mult, de-
cât decât curtea ar rămâne în forma
ei de astăzi.

„Nu acesta este curtea reg. ung.,
pe care a așteptat-o Maghiarul în
ajunul mileniului și este un semn
al timpurilor, că această cestiune, ce
esistă mai bine de un pătrar de veac,
cei din Viena cred, că o vor puté
resolva ast-fel“, esclamă „Magyar-
ország“, și apelază éráși și éráși la
drepturile „națiunei“, cari trebuie
pretinse, pe când guvernul se laudă,
că a putut dobândi o milă.

Resultatul este, că fôia opozi-
țională nu vré să scie de-o curte co-
mună dualistă, nu de organe comune
ale curții, cu atât mai puțin de-o
espositură ungurescă a maresalului
curții din Viena. Cu un cuvânt, opo-
ziția extremă pretinde o curte pe
deplin independentă și ăice, că pri-
vind espositura ca un succes națio-
nal Maghiarii ar renunța la această
aspirațiune a lor.

Și tocmai în ajunul mileniului
să se creeze o astfel de espositură!
Atunci, când statul milenar ar fi
trebuit să-și desfășure pe deplin su-
veranitatea sa și splendôrea corônei
sale: atunci se revarsă asupra ei
umbra întunecată, ca nu cumva să
se pôtă distinge deplina suverani-
tate a regelui apostolic maghiar!

Așa se tânguesce fôia kossuthistă
ăicând, că nu pôte folosi totă pompa
mileniului nimic, decât într'o cestiune
ca a curții regesci, guvernul aruncă
în spinarea țării o filială a maresa-
latului ces. reg. din Viena, ca să se
vadă, că stăpâna Ungariei milenare
e totuși Austria.

Cu acest chip de-a manevra al
Maghiarilor suntem deja obișnuiți.
El le-a folosit față cu Viena. De ce

nu le-ar folosi și acuma? Bine ar fi
decă am învăța și noi ceva din această
tactică.

Bismarck despre naționalități.

Primind o deputațiune a Aus-
triacilor din Graz (Stiria), d. de
Bismarck a răspuns prin următo-
rele cuvinte la discursul de felicitare:

„Când naționalitățile s'au amestecat
în cursul istoriei, ca în Austria germană,
ca în Ungaria și la noi în provinciile Posen
și Prusia occidentală, trebuie să recunoșcem
în acesta principiul, care se afirmă în na-
tură: nici o viață fără luptă. Lupta e ne-
cesară; dér când trăsesc sub același Suve-
ran, trebuie să combați cu un fel de in-
dulgență și să nu lupți într'un mod, care
să nu aibă alt scop și alt efect, decât de a
indispune, de a bleșa, de a excita și mai
mult pe adversar. Nu vei puté tot-d'a-una
s'el readuc la împăcare, dér cred, că în
Germania, ca și în Austro-Ungaria, com-
baterea ar puté avé mai puțină acrimoniă
personală și mai mult spirit creștinesc.
Afară de acest spirit creștinesc mai e și
legătura care rezultă din faptul aparținerii
la un singur stat, ceea-ce trebuie să ducă
la indulgență în aprețierea actelor, chiar
ostile ale concetățenilor de alte naționa-
lități“.

„Prin acesta vréu să vă recomand —
nu sciu decât o voi face cu sêu fără in-
demânare — o ôre-care doză de conciliare,
de toleranță față cu vecinii d-vôstré, cari
nu sunt Germani. În calitatea mea de
German nu pot pretinde, că indulgența este,
din partea noastră, un semn al superiorității;
ași dori însă să aveți simțământul, că națio-
nalitatea d-vôstré, care are mai multe drep-
turi, trebuie să-și aprețeze adversarii mai
puțin favorizați cu indulgența unei mai
înalte conștiințe de sine însu-și. Cred, că
D-șeu ne-a creat, pe noi Germanii, mai
puternici — vréu să ăic, că ne-a dotat cu
o virilitate mai bogată. (Ilaritate). D-șeu,
care a împărțit cele două elemente, mas-
culin și feminin, în toate lucrările naturii,

a făcut același lucru în grupările europene.
Când Germanul rămâne în starea pură, fără
amestec slav sêu celtic, el devine călugăr
nchis în mănăstire (mare ilaritate): se dis-
pută cu congenerul sêu. Când a intrat în
amestecătură, sfirșește tot-d'a-una, ou răb-
dare și statornicie, prin a fi elementul con-
ducător, ceea-ce este rolul bărbatului în
oasnică. (Ilaritate). Nu ași voi să blesez
pe nici un Slav, dér ei au multe din cali-
tățile femeilor: grația, fineța, îndemânarea,
violența (aprobări și ilaritate), și, pe lângă
dânșii, Germanii au adesea aerul greoi și
imprumutat.

„Dér greutatea decisivă e de partea
noastră. De aceea țin să vă ăic: Purtați-vé
față cu adversarii d-vôstré slavi, chiar în
cea mai viuă iritațiă și în conjeturile cele
mai grele, cu simțământul intim — ăic:
profund intim și nu așiat, — că sunteți
superiori și așa veți rămâne. Nu pôte fi
alt-fel, mai ou sêmă în Austria. Austria ac-
tuală, întregă, se întemeiază pe o birocră-
ție germană, pe o armată formată în mod
german, și alt-fel nu s'ar puté să fiă.

„Incă o recomandățiă: mănțineți ou
ingrijire legătura d-vôstré cu dinastia, ou
mai multă ingrijire de cât tot-d'a-una. At-
cerile nôstre în imperiul german m'au în-
vățat de 30 de ani, ce factor puternic pen-
tru destinele unei țări este o dinastă, care
s'a mărit împreună ou dênșă“.

România, ca mântuitoarea armatei rusesci.

Acesta este titlul unui capitol
din cartea, ce a scos-o de sub tipar
d-l Lakos Lajos în Oradea-mare și
în care se cuprinde originea și isto-
ricul războiului ruso-româno-turc
din 1877.

D-l Lakos își împarte lucrarea
în două părți: În prima parte es-
pune cauzele și decursul războiului,
ér în partea a doua își publică im-
presiunile personale din Turcia.

Ceea ce ne interesează pe noi
din lucrarea d-lui Lakos, este mai
ales partea în care dênșul arată cu
fapte și dovedî, că decât armatele

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

La o moșă depărtată.

Arabesc, de Herites.

Era o viață urciată și uniformă! De
diminătă ne sculam, ne plimbam câte-un
pătrar de oră prin grădină, stând în loc în-
aintea vr'unui om sêu tufiș, și esaminând,
că ôre sunt cöpte merele, sêu mâniându-ne,
că peste nôpte o mână necunoscută comi-
sesse un atentat asupra persecelor, cari de
septemâni erau obiectul dorințelor nôstre;
apoi dejunam, după aceea repetam pentru a
cinci-decea oră a treia declinațiune latină,
și decât acesta ne supăra, fugiam în impe-
riul japones, căutând pe chartă reședința
lui. Töte aceste le făceam pentru cultivarea
și nobilitarea discipulului meu, care însă se
juca cu hapucul (mingea), sêu strivea per-
lele și coralele de pe rocul sêu. La améđi
aveam fericirea să ved pe dômna, o femeia
föte grasă, care vecinic se plângea de
nervi slabi și de migrenă; urma apoi ca-
feaua neagră, însoțită de o conversațiă, care
se învërtea tot în jurul nervilor amintiți,

apoi éráși a treia declinațiune, a patra, o
plimbare prin grădină, sêu o excursiune pe
câmpuri, ojină, — declinațiune, — plimbare
— apoi cină și asigurarea dômnei, că chin-
ul cu nervii de diminéta s'a mărit în mod
nesuportabil, — apoi strigăte și căutat după
micul Robert, care pe nevăđute se sciea
furișă din sufrageriă, pentru de-a vena prin
curte după găin, sêu pentru de-a necăji pe
bêtrânul și orbul Hector; — apoi adurmi-
rea lui Robert, împreună din partea lui
ou un plâns de câte-o jumătate de oră —
și în fine, câte-va momente liniștite, în cari
instructorul de casă putea simți ca om, și-și
putea citi poeziile predilecti, decât nu-l îm-
piedeca dela acesta horăitul uniform al dis-
cipulului sêu.

În fine e nôpte, un vis plăcut îl duce
pe sermanul instructor chinuit departe de
pământ, în regiuni ceresoi, se pôte chiar în
brațele — dér de ce să se tradeze acesta!
— Și apoi din nou tređitul — e diminéta,
— e diminéta — programa éráși începe....

Pe stăpânul meu, pe d-l bancher
Wurm, nu l'am văđut totă véra; numai la
Crăciun veni la țără, aducând scumpei sale
soții trei haine de mătăsă, micului Robert

un orologiu de aur, care în aceeași di fú
despoidat de arătătoare, și mie nu soua cătea
țigăretă de spumă. De-almintrelea sosirea
d-lui Wurm nu producea nici o schimbare
pe moșia noastră, afară dór, că la cină, pe
lângă plângerile dômnei asupra nervilor,
mai trebuia să ascultăm cu paociință și pe
cele ale domnului asupra stomacului stricat.

După Crăciun ne mutarăm, cu un ade-
vărat caos de cofere, pachete și cutii, la
Praga, pentru de-a ne întörce din nou la
țără, îndată-ce va răsări cea dintâi rađă de
primăveră. Astfel se repetă acesta timp de
trei ani.

La începutul anului al patru-lea însă
se făcú o schimbare, o schimbare generală.

Dômna se bolnăvi serios, și după ce,
durere, fără rezultat întrebunță o întregă
farmaciă homeopatică, muri — nu însă din
causa nervilor, ci din lipsa de mișcare, cum
asigura medicul. Soțul întristat sosi ime-
diat înainte de-a muri ea, fi închise ochii
și o înormentă ou mare pompă în cripta
familiară. Apoi éráși se reîntörse în ca-
pitală.

Astfel rămăseși la moșă numai eu și
cu micul Robert. De-almintrelea și ăilele

mele acolo erau numărate, de-ôrece ou în-
ceperea viitorului an scolastic, discipulul
meu avea să trecă în gimnasiu, și eu —
calea vales!

O, cum doriām libertatea, cum mă
bucuram să pot trăi cât-va timp pe pun-
ga mea, din banii adunați, și pe lângă aceea
să-mi finesc studiile. 'Mi făceam planuri,
cum voi depune esamenenele, cum voi
ocupa o catedră de profesor, pentru de-a
enara din timpurile frumoșe trecute, și după
terminarea ôrelor de prelegere, cum mă
voi transpune éráși în realitatea plăcută,
grăbind spre casă, unde mă va întâmpina
drăgălașă dômna profesöră, — easese aruncă
ou un țipet de bucuriă în brațele mele!
O, visuri plăcute! Pôte că sunt copilăresci,
dér nu rideți de ele, — căci vai, cât de
scumpe-mi sunt! Mititica dômna profesöră
are un păr bogat, negru, ochi plini de foc,
o guriță de rosă, tot-déuna ascuțită, gata
de-a ride, ori de-a sëruta, — cum voiți.

Și o chiamă Anița. O, visuri frumoșe,
nebune....

Era vara, când primii dela d-l Wurm
depeșă, că peste trei septemâni éráși va
veni la moșă. Tot-odată imi cerú să fac,

rusesci s'au bucurat de victorii pe câmpiile Bulgariei, acesta n'au s'o mulțămescă decât tinerei și vitejei armate române, — care în cele din urmă a mântuit'o de o formală cădere rușinosă.

Dér să lăsăm să vorbescă autorul:

Aprópe sunt convins înainte, că titlul acestei părți a lucrării mele, nu numai că va apăre înaintea multora ca disputabil, ci aserțiunilor, ce se cuprind, aici vor fi privite, ca fiind dubie. Dér acesta nu e nici o aserțiune absurdă, nici creațiunea unei fantasii cutezate, ci oglinda fidelă a istoriei.

Décă urmărim cu atențiune decursul războiului ruso-româno-turc, respective momentele lui mai principale, și decă cumpețim eventualitățile acele, cari s'ar fi dat de sigur, decă România — credincioasă obligamentelor impuse ei de convenția din Paris — ar fi cooperat, ca vasală, cu Rusia: atunci vedem clar, că în al doilea războiu al „Cestiunei Orientului“, principatul României a fost de fapt cea pără unghiulară, în jurul căreia s'a învârtit în dreapta și în stânga lupta, și tocmai pentru această influență decizătoare, ea a fost factorul, care a întărit armata rusescă defectuoasă și greoă prin alăturarea la ea, și ajutând'o la învingere, a mântuit'o dela o devingere urită.

Nu pôte fi lucru mai ușor, decât a dovedi, că succesele, pe cari le-a avut Rusia, nu pôte să le mulțămescă decât atitudinea politice a României de-o parte, ér de altă parte amestecului de arme al acestui principat. Că ce factor deosebit de însemnat și de nespuse valóre a putut să fiă România pentru ajungerea la victoriă a armelor rusesci, imi e destul a mă provoca la împrejurările de mai jos și a pune întrebarea: óre cum și-ar fi început Rusia acțiunea contra Turcilor; óre cum și-ar fi executat marșul Turcilor; óre fel de piedeci ar fi trebuit să învingă, numai ca să forțeze trecerea Dunărei; și, în fine, câți ómeni și în ce condițiuni i-ar fi rămas din armata demoralizată de Sud, cu cari se pășescă pe teritor turcesc, la cas decă România ar fi observat ținută neutrală, séu, tocmai în virtutea vasalității, și-ar fi pus oștirile la dispozițiunea Porții, ca aliat?

Presupunând primul cas, adecă neutralitatea României, situația s'ar fi creat ast-fel:

Fiind-oă armata română n'a pășit în acțiune, ea desertând Moldova s'ar fi retras în Muntenia și în locul ei armatele turcesci merg în Moldova, se înlanțuesc pe țărmul drept al Prutului și redimându-se pe defensivă, așteptă aici primul atac al Rușilor.

Supozițiunea acesta e nespuse de păgubitoare pentru armata rusescă, deoarece în cazul acesta Rușii neputând să-și posteze armatele pe teritor român, ci rusesc, și înainte de a atinge teritor român, mai în-

tăiu ar fi fost siliți să trecă Prutul, respective să facă o trecere prin focul ucidător al Turcilor... Așa-déră, decă puterea armată a Rusiei ar fi trebuit să folosescă arma chiar și la țărmul Prutului, atunci nu mai încapă îndoială, că îndată la început ar fi trecut în Moldova o' nespuse de mare pierdere și o' armată deprimată deja. Aici începând înaintarea, tot pasul, ce trebuia să-l facă, totă palma de pământ, ce voia s'o ocupe, li-ar fi putut face și avé numai prin jertfe de sânge și de vieți omenesci.

Să dăcem, că armatele turcesci, puse în strimțore de către armatele rusesci, ar fi trebuit să retireze; la cazul acesta Rușii află înaintea lor a doua linie de apărare a Osmanilor — acea parte îngustă de țărm, care se estinde dela Galați până în Capații sud-ostici, învrăstată de ape mai miol séu mai mari — cari prin ridicarea grabnică de forturi de pământ, la cari se pricep de minune, ar fi reținut armata rusescă, pe care ar fi costat'o mari sforțări, ca să pôte rupe și trece și această linie.

Așa-déră în cazul neutralității României, armatele rusesci, înainte de a cerca trecerea Dunărei, ar fi trebuit să străbată mai întâi prin cele două linii de apărare turcesci și tot prin atâtea focuri ucidătoare; în aceste lupte și-ar fi pierdut o considerabilă parte din ele, ar fi scăzut în forță și lipsite de încredere în sine și însuflețirea atât de indispensabile, ar fi trebuit, ca luptând mai departe, să mergă spre Dunăre și acolo să deperte, o trecere forțată prin al treilea foc ucidător al Osmanilor.

Óre ce s'ar fi întemplat și ce sfârșit ar fi avut războiul ruso-turc, în cazul, când Porța manevrând cu sistem, ar fi înșelat pe Ruși la Dunăre, și li-ar fi dat aici lupta decisivă?... Intr'adevăr mă îndoiesc, că Rușii în cazul acesta ar fi putut trece măcar unul peste munții Balcani; séu chiar decă s'ar fi întemplat acesta, Plevna totuși n'ar fi cădut. De sigur însă ei ar fi fost bătuți aici așa, încât refugiându-se în patru părți ale lumii, apoi având tăiată ori-ce linie de retragere, mare parte ar fi cădut în captivitate turcescă.

Acésta ar fi fost situația, în cas oă România și-ar fi păstrat neutralitatea.

(Va urma).

SCRIRILE DILEI.

— 11 (23) Aprilie.

Pregătiri pentru instalare. Din *Blașiu* ni-se scrie: În orașelul nostru tóte arată, că se apropie intrarea noului mire. La curtea metropolitană se fac mari pregătiri: castelul, curtea, grădina și tóte clădirile se repară și inoesc în mare grabă. S'a luat măsura diferitelor odăi și s'a trimis la Lugoj pentru a sci, ce fel de mobilă se procură pentru odăi. Corul de sub conducerea d-lui profesor de musică Iacob Mureșianu se pregătesce asemenea atât pen-

tru cântările dela s. liturgiă, cât și pentru concertul din ziua instalării. Se presupune cu tóta probabilitatea, că noul Metropolitan va sosi în luna lui Mai, ziua sosirii însă nimenea nu o scie în Blașiu, nici chiar fratele Escelenței Sale nu pôte da deslușiri în privința acesta.

—o—

Transferare. Monitorul militar publică transferarea d-lui căpitan ces. și reg. din loc. *Visoia* dela regimentul 50 din loc. la regimentul 22 de infanteriă în Dalmația. D-sa, unul din acei puținți ofițeri de naționalitate română, cari posed tóte titlurile pentru înaintare în gradele superioare, era nu numai bine vădut în tóte cercurile orașului nostru, déră se bucura și de stima și simpatia deosebită a tuturor celor, cari i-au făcut onoscința în scurtul timp, de când se află în Brașov. Regimentul 50, din care iese d. *Visoia*, este acela, care s'a format din batalionul renumit năsăudean, al căruia stég a fost decorat cu medalia de aur pentru virtute militară, și este românesc, având limba regimentului română. Regretăm decă cu atât mai mult depărtarea d-lui căpitan *Visoia* de aici, cu cât, afară de d sa, mai sunt la acest regiment, între vre-o 32 de ofițeri, numai încă trei Români.

—o—

Nouă volnicii la Vaț. Cetim în „Dreptatea“ dela 22 Aprilie: Eri a căutat pe confratele Dr. Branisce în temnița dela Vaț fratele-séu Victor. Indată ce s'a prezentat la directorul temniței, aceste i-a dat un pander ca însoțitor, cu estresa pruncă, ca să nu admită, ca fratele deținutului să vorbescă cu acesta decât în limba ungurescă. Dr. Branisce auzind, ce a hotărât directorul, a spus pandurului, ca să se ducă și să spună stăpânului séu, că decă nu-i admite să vorbescă cu fratele séu în limba maternă, atunci să-i dea pe cine-va, care înțelege limba germană. Directorul n'a voit să permită nici lucrul acesta atât de just, după ce fratele internatului nici nu scie bine limba ungurescă. Fratele a trebuit decă să se despartă de internatul séu frate fără a-i pute vorbi un cuvânt.

—o—

Incendiu. Un călător ne spune, că dăile trecute a isbucit un mare incendiu în comuna *Sâncel* de lângă Blașiu prefăcând în cenușă peste 20 de case cu apartinențele lor. Nenorocii țărani români au rămas în cea mai cumplită miserie.

—o—

În biblioteca macedonă dela arhiva statului din Bucuresci, a căreia deschidere și catalogare s'a început de 2 săptămâni, s'a descoperit un număr însemnat de cărți din cele mai rare. Între altele s'a găsit o evangeliă, scrisă tóte de mâna schimonachei *Nastasia* dela mănăstirea Văratec acum un veac și jumătate. Literele inițiale ale diferitelor capitole sunt înflorite cu multă artă și aurite. Este atâtea măestrie în această lucrare, încât credem că a trebuit o vieță întrégă, ca să pôte fi sév-

șită. Se mai găsesco în această bogată bibliotecă, care numără vr'o 15,000 volume, evangeliile dintre cele dintău tipărite în românesce, ceaslóve, trepetnice și altele. Acésta comoră culturală stétea zăvorită de vr'o 18 ani!

—o—

Doliul Bucoveninilor. Multe comuna din Arhiepiscopia Bucovinei, în semn de venerațiune pentru reposesatul Arhiepiscop Dr. Silvestru-Morariu, au decis — dice „Gaz. Bucov.“ — a lua doliu pe timp de șese săptămâni și a nu aranja strănsurile cu joc. Comuna Ceahor, pe care reposesatul Arhiepiscop a păstorit'o 20 de ani, a decis asemenea doliu pe timpul de șese luni. Societatea academică „Junimea“ a decis a lua doliu până la 1 Mai a. c. v.

—o—

Calea ferată Bucuresci-Constanța. În noul mers al trenurilor, care va intra în vigóre la 1 Mai st. n., se prevéd — scrie „Timpul“, — trei trenuri noue, mixte, de pasageri și accelerate, cari vor merge direct dela Bucuresci la Constanța. Pentru aceste trenuri s'au clădit trei gări, cari vor purta numirile: *Dunărea*, *Borcea* și *Saligny*. Aceste trenuri se vor pune în circulația prin Iunie, când se speră, că podul de peste Dunăre va fi definitiv gata.

—o—

Dr. Svetozar Miletici va implini în 10 Februarie 1896 etatea de șapte-deci ani. Ziarul sêrbesc „Zastava“ a publicat deja din incidentul acesta, un apel către poporul sêrbesc din Ungaria, în care îl rógă să serbeze în mod festiv acea zi.

—o—

Țarul contra libertății presei. O scoire telegrafică din Petersturg spune, că la rugarea a 70 de reprezentări ai presei și literaturii rusesci, privitoare la modificarea legii de presă, Țarul a hotărât, ca rugarea să fiă refuzată, de-órece comisiunea constatătoare din persoane dela ministeriul de justiția și interne și procuratorul suprem al Sinodului, a fost contra. Motivele sunt, că legea de presă esistentă e fôrte bună, privațiilor fiindu-le oprit de-altmintrelea a cere dela Țar modificarea cutărei legi.

Brutalități gendarmeresci în Săcele.

D-l Mihail *Alexandrescu*, comerciant și meseriaș român în Săcele, care este cetățen român, stabilit la noi de câți-va ani, ne comunică următorul cas revoltător, petrecut cu d-sa, asupra căruia de-ocamdată ne mărginim a atrage atențiunea autorităților competente și în deosebi a Consulatului român din Budapesta:

Săcele, 10 (22) Aprilie 1895.

Domnule Redactor! Vineri séra între órele 7—8, când tocmai mă aflam în prăvălia mea, mă pomenesc de-odată, că întră înlantru doi gendarmi înarmați, însoțiți de juratul comunal *Radu Urez*. Fără de a-mi spune, unde, pentru ce și din al cui ordin, mă convocă să-i erez. Am întrebat atunci, din al cui ordin vor să mă escorteze? Gendarmii la acesta mi-au răspuns în ton aspru: „*Gyere velünk!*“ (Vino cu noi!)

N'aveam ce face. Credeam, că mă vor duce la folsăgăbirul și, după-ce vor lua cu mine interogatorul, mă vor libera, deoarece nu mă scieam prin nimic culpabil.

Am plecat decă. Vădând însă, că mă duc în altă direcțiune, m'am adresat din nou către juratul comunal, cu cuvintele: „Unde mă duceți, Dușule?“ Acesta însă, deși se ducea a fi Român, imi duse pe de guresce: „Holgos, ne beszejen nekem oláhal!“ (Taci, nu-mi vorbi valahicesce!)

Observ, că juratul *Radu Urez* nici nu se ține de partea comunei, în care locuiesc eu. Chiămat de a conduce pe gendarmi ar fi fost juratul *Nagy István*, căci acesta se ține de partea, unde este locuința mea. Se vede însă, că între gendarmi și între *Radu Urez* s'a plănit anume acest atentat contra mea.

Mă duseră apoi între baionete la locuința amintitului jurat și, după ce mă băgară într'un șop, juratul, fără a-mi da un singur cuvânt, se aruncă asupra mea și

ca odăile din aripa stângă să fiă întocmite pentru — soția sa. Scirea acesta produse o adevărată revoluția. Administratorul moșiei alerga dela un loc la altul, dând ordine grabnice lucrătorilor. Robert, în nevinovăția sa copilărescă, se bucură de noua mamă; de óce-ori pe di mă întreba, decă ea îl va iubi. Servitorimea murmură în ascuns și pe față în contra domnului, pentru-oă își uitase așa curând de murtă, și discuta deja în modul cel mai amănunțit despre a doua domnă, pe care nici n'o cunoscea. Mie imi era totul indiferent.

În fine sosi ziua așteptată. O caléscă se opri înaintea vilei împodobite. Eu și micul Robert ne coborirăm pe scară pentru de-a primi pe noii veniți. D-l Wurm sări cu o elasticitate admirabilă, aprópe juvenilă, din trăsura, întindând mâna soției sale. Ea se rădima pe brațul lui, își neteji crețele mantilei de călătorie și-și ridică vélul.

Mi-se pare, că mă făcui palid.

Robert sări la ea, o îmbrățișă și ea se plecă cu dragoste spre el. Stăpânul meu privea încântat la această scenă drăgălașă.

Intr'aceea mă reculesei și, de sigur, pe fața mea nu se mai putea observa nici o urmă de emoțiune. Cu un compliment mut salutai tinera domnă.

— „Am auzit multe laude asupra D-tale“, duse ea.

Nu mă mai cunoscea, nu voia să mă cunoscă. Și totuși a fost un timp... Tinera domnă Wurm era Anița mea, drăguța și mică mea profesoră, dorința visurilor mele, speranța viitorului meu.

— „Stimată domnă“, dusei eu, accentuând aspru fî-care vorbă, „am făcut tot-deuna numai aceea, ce'mi dicta conștiința curată“.

Vorbele mele amare avură efect, domnă se cutremură ușor, o vădui — și mă bucurai. Eram îndestulit cu răsbunarea mea.

Acum se produse vieță pe moșia. Tinera domnă făcu număróse visite la moșiile din jur, și primea multți óspeți. D-l Wurm, care de altă-dată abia petrecea câte-va zile la moșia, sub pretest, că lucrul cel mult îl chiată la Praga, rămase acuma aici întrégă véra. Își văpsia cu

ingrijire perii suri, cari îl trădau, și urma soției sale în tóte locurile, ca și o umbră. Îi săruta cu galanteria mâna și la plimbări îi ducea șalul persic.

Domnă era veselă, adese-ori chiar și sburdalnică; alerga cu Robert prin grădină, ca și când ar fi o fetiță tină, căloa în picioare pepenii cei mai frumoși séu spărgea cu hapucul câte-va geamuri. De multe-ori mă lovia grațios cu eventualul și apoi, rîdând, se ascundea după óre-care tufiș. Eu nu-i dedeam deosebită atențiune și mă construitor. La mâncare nu vorbiam, afară numai decă trebuia neapărat s'o fac. Peste tot mă feriam de-a o privi. Adese, adese-ori lăsăm pe Robert și mergeam singur prin grădină. Chiar înflorau georginele. Rosele deja se vestețiau, foițele lor zăceau im-prăsciate pe pământ. Mă uitam lung, lung la ele, apoi erupeam într'un ris sêlbatic, când le mâna vântul. Foițe de rose — visuri de rose.

(Va urma.)

mi trase două palme. La întrebarea: „pentru ce dai, Dușule?” — acesta nu-mi răspunse nimic, ci eși, lăsându-mă numai cu cei doi gendarmi.

Acum unul dintre gendarmi, cu numele Jozsa Sándor, scose sabia și începî să dea fură milă peste mîni și peste picioare, făcându-mă tot vîndt. Băgă apoi éráși sabia în técă și se adresă oátră mine cu cuvintele: „Ki vagyok én? (Cine sunt eu?)”

Nu șoieam, ce să-i răspund. Eu sunt cetățean român, am venit în Transilvania abia de câțiva ani și nu pot vorbi ungurește. La întrebarea, că cine e el, i-am răspuns cum am știut, dîcîndu-i: „ember vagyok borátom.” Voiam adevă să-i dîc, că nu e nîcî el mai mult, decât un om.

Gendarmul scose atunci din nou sabia și începî să dea și mai strajnic, strîgînd pe ungurește, că el este „ur” (domn). Indreptă ascuțitul sabiei spre peptul meu și-mi dîse: „Megölöm és itt temetem.” (Te omor și aici te îngrop!). Puse apoi éráși sabia în técă și începî acum a mă lovi cu condacul puscei.

Intr'aceea veni éráși în lăuntru juratul Radu Urez, érgendarmul Jozsa mă slobodî atunci cu cuvintele: „Már most mehett. Ugyej, ne hogy hajjunk, hogy megvertünk!” (Acum poți merge. Bagă de sémă, nu cumva să aújim, că te-am bătut!)

Cu asta s'a isprăvit acest atentat săvîrșit contra persoanei mele. În dimineața următoare mi-am scos atestat medical pe baza căruia voi încerca a-mi cere satisfacția, — de cumva mai pôte spera și un Român la satisfacția într'un stat stăpînit de asemenea elemente.

Mihail Alexandrescu,
brutar.

Congregația comitatului Brașov.

La raportul din numărul de Sămbătă al fîieii noastre mai adaugem următoarele, ca întregire despre decursul adunării de Joi:

Se anunță, că ministrul de interne a aprobat sistemizarea a două posturi de diurniști cu câte 437 fl. anual. Casearului și controlorului comitatului li-se încuviințeză o remunerare de câte 100 fl. pe anii 1895/1896. Toți funcționarii și servitorii dela comitat vor primi o urcare de salar cu 9% și adaus de scumpete 11%.

D-l viceșpan Jekel raporteză despre noua împărțire a afacerilor de manipulare. Propune a se alege două comisuni, una ca să compună un statut despre manipulara la oficiul central și alta un regulament pentru comisia permanentă. Se primesce. La propunerea președintelui, se esprimă în procesul verbal mulțămire d-lui viceșpan pentru diligența și zelul ce-l desvîltă în oficiul său. — Ca locțiitor de fiscal comitatens se alege d-l Ludovic Harmath.

Protonotarul Panczel raporteză asupra statutului privitor la abatorul orașenesc. Raportul se ia la cunoștință și se decide ca statutul să fiă retrimis reprezentanței orașenesce spre modificare în sensul legilor și a hotărîrilor ministeriului.

Urméză alte puncte, între carî aprobarea urcării salarului primarului Brennerberg cu 1000 fl., dér nu ca salar ordinar, ci numai óa adaus. — Se aprobă statutul asupra comerțului cu haine și obiecte vechi, care este eliminat din stradele principale ale orașului. — La capitulul cererilor de pensionare a véduvelor se decide a se acorda véduvei réposatului notar Ión Gávrus din Satulung 96 fl. anual ca pensiune, ér ca adaus pentru crescerea orfanilor asemenea 96 fl.

„Atentatul dela Bocsig”.

Procesul de calumniare contra „Magyar Hirlap”. (După notițele luate la pertractare.)

Procesul, care a decurs la 18 și 19 Aprilie înaintea Curții cu jurați din Budapesta, merită să fiă cunoscut de întreg publicul românesc în totă estensiunea lui. Din el se vede, de-o parte până unde merge în Ungaria cutezanța unor ómeni dela pressa maghiară, de altă parte caracterizează viața noastră publică. Cu atât mai interesant e acest proces, cu cât între numeroșii martori au fost și personalități însemnate, ale căror fasonări merită să fiă cunoscute. Étă de ce voui da mai multă atenție acestui proces.

Substratul procesului.

„Magyar Hirlap” din Budapesta pu-

blicase în numărul său dela 17 Septemvre 1893 un prim articol intitulat: „Nem történt semmi” și subscris de Horváth Gyula, deputat dietal. În acest articol se dîceau următoarele:

„Nu s'a întemplat nimica, numai căt popa din Bocsig în predica sa dela 6 Septemvre a meditat despre aceea, că dóră s'ar puté opri puțin trenul, care aduce pe regele la Borossebes.

„Nu s'a întemplat nimica, numai despre aceea au meditat credincioșii, că astfel pe cale scurtă s'ar puté résbuna ofensa, ce i s'a adus episcopului Pavel. (Alusiune la vandalismul dela Oradea-Mare).

„Nu s'a întemplat nimica, numai căt poporul român, în urma sfințelor cuvîntări ale popilor, așa și-a pierdut firea, încât pe timpul căt a petrecut regele acolo, nu și-a găsit haine de sərbătóre în lăđiile sale.”

La judele de instrucția autorul articolului Horváth Gyula a declarat, că el a „atacat” pe părintele Papp „ca pe un factor al uneltirilor, ce amenințau mult liniștea țerii, conducerea guvernării și siguritatea domnitorului”. Așa stă în procesul verbal luat cu el la judele de instrucția.

În același număr al điarului amintit, imediat după articolul lui Horváth urmă altul intitulat „Az első hír”, în care se dîceau:

„Étă — astfel începe epistola — au arătat, căt iubesc ei pe împératul acela, la care s'au fost dus în deputațiune.

„Au vrut să păteze pămîntul țerii c'un fapt, de care n'a véđut acéstă patrie nîcî în cel mai absolutistic absolutism, nîcî în cele mai disperate đile. Și-au ridicat mîna sacrilegă...”

„Au învățat dela un aliat al lor, ceea ce în totdeuna e gróză înaintea Maghiarului, au învățat dela ei, ceea ce s'a întemplat acum doi ani, la 30 Sept. 1891, în apropierea comunei Rosenthal, în Boemia.”

În alt articol intitulat „Popu Iuon” se spuneau următoarele:

„Duminecă, în 3 Septemvre, credincioșii valachi s'au adunat, după obicei, în biserică, și Iuon Popu, parochul lor, li-a predicat despre „visita împératului.” Li-a spus, că în scurt va veni împératul Francisc Iosif. Dér nu e împératul lor. Va veni pe aci acel împérat, care permite, ca blăstematii de Maghiari să asuprască poporul românesc; acela, care însé nu permite, ca Valahii să se împreune cu frații lor, carî locuiesc peste munți și cu ei împreună să formeze o națiune puternică dela Tisa până la Marea négră. De aceea nîcî să nu se bucure Românii de venirea împératului, pentru-că acest împérat nu e domnitorul lor milostiv, ci este un tovarăș al asupritorilor lor.

„Să nu se bucure, ci să facă.

„De cătră Arad aduce trenul pre Maghiarii cei mari, pe miniștri. De cătră Arad îl aduce și pe împératul. Décă i-s'ar întempla trenului vre-o nenorocire... Ar fi résbunat și Mihail Pavel, episcopul valah, pe care l'au bătut cu pietri Unguroii.

„Și nimeni n'ar puté sci cum s'a întemplat nenorocirea, și la acésta nu s'ar recere nîcî cuțit, și nîcî n'ar puté prinde pe nimeni.

„Décă cumva, din întemplare, s'ar desface șinele, nóptea, la întunerec, când nimeni nu vede....

„Dér el, Popu Iuon, nu agitéză, nu le spune, ce să facă, mai bine să sufere ei batjocorirea episcopului, răpirea pruncilor lor.”

În alt articol se spune, că deși atentatul a fost zădărnicit prin atențiunea ómenilor dela tren, activitatea preotului totuși a avut succes, că țeranii au eșit în haine sdrînturóse înaintea Majestății Sale, în mod demonstrativ, și în loc de semne de însufiețire, s'au văetat.”

Cercetarea.

Pentru acești articoli părintele Ioan Popp, protopop paroch în Bocsig și asessor consistorial, s'a véđut silit să intenteze proces contra điarului „Magyar Hirlap”. Acusa a fost ridicată prin avocatul din Arad Dr. Stefan C. Pop, care de altcum a cercat tóte căile posibile, ca amintita re-

dacție să-si retragă acușele. În zadar însé, căcî la o rectificare a preotului Popp, redacțiunea amintitului điar a răspuns éráși cu insultă: „Credem, că harnicul „oláh popa” nu-și va recunóșoe criminalele sale fapte („gaz tetteit”).

Ridicată odată acușarea, s'a pornit cercetare, și de autori ai articolelor incriminați s'au aflat: Horváth Gyula, deputat, Fenyő Sándor, redactor resp., Márkus Miksa și Dr. Kohn David, colaboratori la numita fíe.

Pertractarea.

Pertractarea finală a acestui proces era așteptată cu mult interes. Era interesant, că un Român pășese, ca acuator contra a patru Maghiari înaintea unor jurați maghiari. Deși pertractarea era fixată pe 10 óre, încă la 9 sala era deja îndesuită de public. Șciindu-se înaintea, că pertractarea va dura mult, jurații nu s'au prea îmbulđit. Numai 23 de inși s'au prezentat, de aceea au fost luați încă 13 suplenți, apoi s'a făcut sortirea obișnuită. În public, pe lângă mulțime de điaristi pestani și studenți, erau mulți tineri români și căți-va slovaci. La banca điaristilor pressa română era reprezentată numai prin corespondentul „Dreptății”, lângă care ocupase loc și d. Coriolan Bredicean, avocat în Lugóș.

Punct la 10 óre se începe pertractarea.

Președintele tribunalului: Zsitvay Leo. Juđi divotanți: Lenk Gyula și Czekelius Agoston. Notar: Krenedics Gyula.

În drépta de la preșident șede la o mică masă părintele Ioan Popp, îmbrăcat în reverendă cu bréu roșu.

De altcum e un bărbat înalt, cu barbă căruntă, pěr tuns asemenea cărunt; serios și melancolic, își face impresiunea unui om fórte blând.

La spatele dînsului stă avocatul Dr. Ștefan C. Pop, un bărbat tîner, viu și inteligent Pórtă ochelari.

Pe banca acușatorilor șed:

Horváth Gyula, rumen în față, cu pěr alb ca neaua, și barbă albă.

Fenyő Sándor, un tîner ca de 30 ani, înalt, blond, frumos, mândru.

Márkus Miksa, cam de 25 ani, brunet cábune, cu o față tipică jidovescă. Ținută provocătoare, îndrăsnită.

Dr. Kohn David, brunet, tipul de jidov mai șters, față inteligentă, blândă, modestă.

Apărătorul acușatorilor Dr. Robicsék Jozsef, avocat din Arad, jidan încreștinat, de altcum simpatie, cu barbă neagră, pěr cărunt.

Jurații sunt următorii: Bánhegyi Árpád, dr. Banhoffer Lajos, Dr. Nagy Dezső avocat, fórte simpatie, Csepreghy Iános, Fáy Dezső, Stern Miksa, Dr. Buday Ioszeff, Dr. Moczár Béla, Fábán János, Jálcs Géza, Bubala György, Benczur Béla — ordinari. Hecht Adolf și Schön Rezső — suplenți.

Președintele espune, că la cererea partidelor sunt citați 25 martori, între carî sunt și de aceia, carî nu știu limba oficială a statului, ci probabil românesc, pentru că-s din ținuturi, unde Românii sunt în majoritate. Pentru aceia s'a îngrijit de interprete (d. Silviu Suciu).

Pentru constatarea prezenței, martorii intră toți în sală. Un șir lung se întinde în lungul salei, de abia încap. În frunte e fostul ministru Hieronymi apoi canonicul Dr. Lauran, apoi viceșpanul Szatmáry etc. etc. Lauran e o figură înaltă, cu pěr și barbă albă, față palidă, soáđntă; e îmbrăcat în reverendă, încins cu bréu roșu, pe pept cu cruce de aur acățată de o lungă catenă. E crucea de abate.

Se cetesce catalogul și răspund toți, afară de Jekelfalussy Lajos, consilier ministerial, care și-a sousat absența prin testimoni medical.

Dup'aceea martorii sunt dimiși toți, până la 3 óre.

Președintele face atent publicul cu privire la ordine și pe jurați să fiă atenți la cetirea actelor și la fasonări. Urméză naționalul acușatorilor:

Horváth Gyula născut în Telek, cottul Treiscaunelor, e de 50 ani, de religiune re-

format, căsătorit, deputat dietal, prim redactor la M. Hirrap.

Fenyő Sándor născut în Budapesta, de 30 ani, rel. mosaică, necăsătorit, redactor responsabil la M. Hirrap.

Márkus Miksa născ. Budapesta, 27 ani, izrael, necăsătorit, publicist.

Dr. Kohn David, născut în Csécse cottul Nograd, 26 ani, izraelit, căsătorit, secretar la societatea „Magyar gözhajózási társaság”, fost colaborator la M. Hirrap.

Nîcî unul n'a mai fost pedepsit.

Se cetesce acușarea. Apărătorul n'are nîcî o observare la ea. Se cetesce articoliile incriminați. Juđii cetesc pe rénd, apoi mai vine și un al treilea și cetesce; duréză mult, dér publicul ascultă cu interes.

(Va urma.)

Sciri telegrafice.

Budapesta, 23 Aprilie. Comisiunea justițiară a camerei deputaților acceptă propunerea raportorului, după care se primesce amendamentul stilar al camerei magnaților, dealtmintrelea însé se susține textul original al proiectului de lege privitor la liberul exercițiu religios.

Bánffy declară, că zace în natura lucrului, că guvernul nu pôte oferî nîcî o garanție în privința rezultatului noiei pertractări în camera magnaților; are însé firma speranță, că se va restabili înțelegerea între améndoué camerele, și încă posibil cu susținerea dispozițiilor cuprinse în proiecte.

Budapesta, 23 Aprilie. Cestiunea mareșalului de curte ungar, adusă de curénd în discuția, va fi pusă în cameră la ordinea đilei din partea deputaților opoziționali.

Oradea mare, 23 Aprilie. Nunțitul papal Agliardi a sosit aci erî séra și a fost primit cu mari ovațiuni.

Viena, 23 Aprilie. La „Siebenhirten” s'a întemplat o ciocnire între cărămidarii greviști și între gendarmieră. Au fost răniți 6 lucrători și 1 gendarm.

Laibach, 23 Aprilie. Erî după améđi din nou s'a simțit un cutremur de pămînt.

Niș, 23 Aprilie. Regele Serbiei. Alexandru a fost primit în calea sa până aci pretutindenî cu ovațiuni.

Se crede, că după închiderea Scușpșinei Nicolajevici din nou va lua în mîni, ca ministru-președinte, conducerea guvernului.

DIVERSE.

Școlari de o înălțime rară. Fíe oficială din Prusia comunică nisce date fórte interesante în privința înălțimei unor copii de scólă. În Alexanderhütte, Silesia, se află un scolar în scóla normală, care are o înălțime de 1 metru și 73 cm. În Ragova unul de 1,72 m. În scóla din satul Selbelang se află un scolar, care are o mărime de 1,75 m., prin urmare întrece chiar și pe un bărbat bine dezvoltat, — greutatea lui e de 135 funți. Dér și pe acesta 'l întrec doi elevi ai scólei din Neumark, dintre carî unul e de 1,85 m., cu tóte că are numai 14 ani. Acești copii uriași sunt cu deosebire din provincia Brandenburg. Ce e mai interesant în statistică e, că se arată, căt de iute cresc copiii dela 12 — 19 ani — au fost unii, carî într'un an au crescut cu 12—13 cm.

Literatură.

Din „Biblioteca pentru toți” a librăriei Carol Müller din București (Calea Victoriei 53) pe care am anunțat-o deja, a apărut volumul al 3-lea: Cântece și plîngerî, poezii de Mihail Zamfirescu. Primele două volume apărute, pe carî le am anunțat înainte, sunt: Povești alese, de celebrul scriitor Andersen și Paserile noastre și legendele lor, de S. Fl. Mariun. Volumul viitor va fi: Despre educația, de Herbert Spencer. una din cele mai vestite și mai folosite cărți pentru toți căți se ocupă cu educațiunea. Fiă-care dintre aceste volume, atât de bine alese, costă numai câte 30 bani (15 cr.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Aprilie 1895.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Price.

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Aprilie 1895.

Table with 2 columns: Item (e.g., Bancnote rom. Camp., Argint român. Cump.) and Price.

Nou abonament

la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1895 st. v.

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription prices for Austro-Ungaria and Romania/abroad.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription prices for Austro-Ungaria (Sunday issues).

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription prices for Romania and abroad (Sunday issues).

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscribe, administrațiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei“.

3 Trageri la sorti deja în 1, 6, și 13 Mai.

Recomandăm următoarele grupe cu câștiguri principale foarte mari: 527 trageri cu câștig princ. fl. 8,150,000 în timpul duratei losurilor.

Table listing lottery prizes and odds for various groups.

Indată după plățirea ratei sortii cu drept la câștiguri — Fie-care los trebuie odată să iasă la sorti — Lista tragerilor gratis și franco.

Fondată 1867. Casa de schimb WERNER & C-ie Viena, I. Wipplingerstrasse 39. Comande din provincie se efectuează imediat. — Rata primă se plătesce cu mandat postal, őr' celelalte rate libere de porto, prin asigurații.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Table listing arrival times for trains from various stations like Pesta, Bucuresci, Zărnesci.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Table listing departure times for trains to various stations like Pesta, Bucuresci, Zărnesci.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

AVISUL BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prenumerățiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînvi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni. Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesca espedarea să li-se facă după stilul nou. Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă. Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvre 1894.

Table showing train schedules for Budapest-Arad-Teiuș line.

Table showing train schedules for Budapest, gara de vest-Rușava-Vêrcerova line.

Table showing train schedules for Brașov-Chezd-Oșorheiu line.

Table showing train schedules for Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni line.

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceta de sus în jos, oele însemnate îndrepta de jos în sus. Numerii în cuadrați cu linii mai negri însemnă orele de noapte.